

Neberme zrelý vek tak prí-
sne, alebo o minuloročnom
Posedení s dôchodcami

strana 4

Zápis prvákov a všetko čo
mu predchádzalo

strana 5

O našich futbalistoch
po jesennej časti sezóny
2010-2011

strana 11

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

ROČNÍK XIII, ČÍSLO 1

4. FEBRUÁR 2011

NEPREDAJNÉ

Editoriál - „Starostovanie beriem ako službu občanom“

Dušan Lauko

Úvodník, ktorý práve začínate čítať, píšem v období, kedy si mnohí z Vás kladiete otázku, kde sú noviny nášho občasnika Štiavnické to i to. Vaša otázka je oprávnená, nakoľko posledné číslo nášho občasnika

vyšlo 7. októbra 2010. Mnoho občanov čakalo na vianočné číslo, ktoré z objektívnych možno aj subjektívnych príčin nevyšlo. Iste všetci dobre viete, že 27.11.2010 sa konali na území SR komunálne voľby, ktoré neobišli ani našu obec. Troška odbočím. V našej obci kandidovali dvaja kandidáti na post starostu, a to zhodou okolností sú ľudia, ktorí tvoria a vydávajú náš občasník (dokonca tento zaujímavý prípad komentovalo aj periodikum Ružomerský hlas). Pri tejto príležitosti chcem vysloviť ako novozvolený starosta poďakovanie môjmu

protikandidátovi, že sa zachoval ako chlap a predvolebnú kampaň viedol v dimenziách zákona. Prvé slávnostné zastupiteľstvo sa uskutočnilo 14.12.2010, kde okrem iného došlo k ústnej dohode s RNDr. Dušanom Dírerom, že je ochotný pokračovať v tvorbe občasnika. Toľko na vysvetlenie prečo sme nevyšli v decembri.

Ako staronovo zvolený starosta sa Vám chcem prihovoriť pár vetami, pre ktoré som dostal priestor v dnešnom čísle. Ďakujem všetkým 418 občanom, ktorí mi dali svoj hlas. Poďakovanie patrí aj tým 121, ktorí volili môjho protikandidáta za to, že svojou účasťou naplnili percento účasti na 72%, čo predstavovalo jednu z najlepších úcastí v regióne. Ako starosta obce chcem prisľúbiť, že moje postoje k občanom (všetkým) budú také ako doposiaľ. Veď všetci poznáte moje motto: „Starostovanie beriem ako službu občanom.“ Nový rok 2011 so sebou určite prinesie neľahké situácie nielen pre obec, ale taktiež pre vás spoluobčania. Je čoraz menej práce, čoraz viac mladých ľudí sú len štatisti na úrade práce, strácajú sa návyky na prácu, zvyšujú sa ceny potravín

a energie. Toto všetko so sebou prinesie aj nervozitu a napätie do našej obce. Aj napriek všetkým problémom, ktoré nás čakajú, Vás chcem vyzvať a poprosiť o súdržnosť a prajnosť jeden druhému. Závist a zloba určite nič neporieši a situáciu ešte zhorší. Nevidíme však všetko čierne. Určite v novom roku 2011 budú aj dni, ktoré budú aj príjemné, nezabudnuteľné, na ktoré budeme spomínať aj v budúcnosti. Aby tých dní bolo čo najviac, skúsme vyhrnúť rukáve a zapojme sa do aktivít, ktoré nás budú spájať a nie rozdeľovať. Ak sa v obci vytvorí kolektívy alebo skupiny občanov, ktoré vytvorí nové aktivity určite budeme napredovať v spolunažívaní a bude nám spolu dobre. Ale ak to necháme na dvoch, troch – štyroch ľudí v obci (ostatní povieme nás sa to netýka, ani ma to netrápi) určite budeme stagnovať a dobre nám nebude.

Na záver chcem všetkým spoluobčanom obce popriať v novom roku 2011 hodne zdravia, šťastia, pokoja a dobrého spolunažívania v obci Liptovská Štiavnica.

Zo zasadnutí OZ

Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa 14.12.2010.

K bodu 1: Zasadnutie otvoril doterajší starosta Dušan Lauko, privítal prítomných a oboznámil ich s programom. Prítomných bolo 6 novozvolených poslancov, ospravedlnený bol Anton Balala – dôvodom bolo školenie v Bratislave.

K bodu 2: Správu o výsledkoch volieb do orgánov samosprávy obce, konaných dňa

27.11.2010 na starostu obce Liptovská Štiavnica a na poslancov obecného zastupiteľstva obce Liptovská Štiavnica prednesenú predsedom miestnej volebnej komisie obce Liptovská Štiavnica Bc. Ľuboš Zarevúcky.

K bodu 3: Novozvolený starosta obce Liptovská Štiavnica Dušan Lauko zložil v zmysle § 13 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sľub starostu obce.

K bodu 4: Poslanci novozvoleného obecného

zastupiteľstva obce Liptovská Štiavnica: Boček Marián, MUDr., Dírer Dušan, RNDr., Hlaváč Pavol, Ing., Janiga Marián, Molčan Juraj, MVDr., Ondrejka Oto zložili v zmysle § 26 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sľub poslanca obecného zastupiteľstva.

K bodu 5: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica určilo

Pokračovanie - s. 2

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Pokračovanie zo s. 1

a) Miroslavu Kačaljakovú za zapisovateľa zápisnice

b) MUDr. Mariána Bočeka, Ing. Pavla Hlaváča za overovateľov zápisnice.

K bodu 6: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo program ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva v Liptovskej Štiavnici

K bodu 7: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica zvolilo:

a) MUDr. Mariána Bočeka za predsedu mandátovej komisie, Mariána Janigu a RNDr. Dušana Dírera za členov mandátovej komisie

b) Mariána Janigu za predsedu volebnej komisie, Ota Ondrejku a MUDr. Mariána Bočeka za členov volebnej komisie

c) MVDr. Juraja Molčana za predsedu návrhovej komisie, RNDr. Dušana Dírera a Ota Ondrejku za členov návrhovej komisie.

K bodu 8: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica

zobralo na vedomie správu mandátovej komisie zo 14.12.2010 o overení platnosti voľby starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva a o zlučiteľnosti funkcií starostu a poslancov zo 14.12.2010

K bodu 9: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica zvolilo podľa čl. 7 ods. 5 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov Ing. Pavla Hlaváča, SDKU-SaS, za predsedu Mariána Janigu – SNS, MUDr. Mariána Bočeka – KDH a MVDr. Juraja Molčana – SMER za členov komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie starostu obce.

K bodu 10: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica zvolilo podľa čl. 6 ods. 4 písm. b) smernice obce o vybavovaní sťažností Ota Ondrejku za predsedu, RNDr. Dušana Dírera a Antóna Balalu za členov komisie na prešetrovanie sťažností, ktorá smeruje na hlavného kontrolóra obce pri výkone samosprávnej pôsobnosti obce.

K bodu 11: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica zvolilo

1. Ing. Pavla Hlaváča za predsedu, RNDr. Dušana Dírera a Ota Ondrejku za členov komisie životného prostredia a výstavby, lesného a vodného hospodárstva

2. Antóna Balalu za predsedu, MUDr. Mariána Bočeka a Mariána Janigu za členov komisie kultúrno-školskej a športovej

3. RNDr. Dušana Dírera za predsedu, Antóna Balalu a Mariána Janigu za členov komisie na ochranu verejného poriadku

4. MUDr. Mariána Bočeka za predsedu, MVDr. Juraja Molčana a Ota Ondrejku za členov komisie sociálno-zdravotnej.

K bodu 12: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica nezriadilo obecnú radu

K bodu 13: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica určilo v zmysle § 11 ods. 4 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 4 ods. 2 zákona č. 253/1994 Z. . o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov plat starostovi obce tak, že starostovi obce Liptovská Štiavnica zvyšuje minimál-

Pokračovanie - s. 3

Výsledky volieb do orgánov samosprávy (27. 11. 2010) v obci Liptovská Štiavnica

Účasť voličov:

Počet osôb zapísaných v zozname voličov	758
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	546
Počet odovzdaných obálok	546
Platných hlasov odovzdaných pre voľby starostu obce	539
Platných hlasov odovzdaných pre voľby do OZ	535

Počet platných hlasov odovzdaných pre kandidátov na funkciu starostu obce:

Dušan Lauko, Slovenská národná strana	418
RNDr. Dušan Dírer, nezávislý kandidát	121

Kandidáti, ktorí boli zvolení za poslancov Obecného zastupiteľstva:

Oto Ondrejka, SNS	265
Marián Janiga, SNS	238
MUDr. Marián Boček, KDH	231
Anton Balala, nezávislý kandidát	229
Ing. Pavol Hlaváč, Koalícia SDKÚ-DS a SaS	199
MVDr. Juraj Molčan, SMER	197
RNDr. Dušan Dírer, nezávislý kandidát	187

Náhradníci-kandidáti, ktorí neboli zvolení za poslancov Obecného zastupiteľstva:

Štefan Belko, KDH	174
Mgr. Katarína Kačalková, KDH	174
Mgr. Lubomír Jančí, nezávislý kandidát	135
Ján Hrabuša, SMER	102
Miroslav Kročko, SNS	96
Valéria Tholtová, nezávislý kandidát	94
Bc. Katarína Kostolná, nezávislý kandidát	87
Juraj Prekop, SNS	87
Miroslav Mušuta, KDH	82
Miroslav Slanicay, KDH	81
Štefan Ondrejka, SDE	73
Štefan Dvorský, SMER	56
Ján Šuhajda, SNS	55
Branislav Omasta, SNS	46
Karol Ondrášik, SMER	44
Mgr. Štefan Jamsila, nezávislý kandidát	44

Z matriky obce

V roku 2010 sa narodili

Dobál Dalibor, Hlavná 18/27
Zajac Sebastián, Hlavná 26/52
Pavelková Natália, Nová 397/95
Kačalka Matúš, Hlavná 48/78
Jamsilová Sára, Nová 273/35
Vároš Lívia, Hore bránou 142/23
Krajčiová Emma, Klučiny 425/30
Baďová Lucia, Na ohrady 105/12
Omastová Vanesa, Hlavná 18/25
Čábelka Marián Anthony, Na ohrady 52/1

V roku 2010 zomreli:

Paliatková Mária, Na ohrady 57/11, 61 r.
Pavelka Jozef, Stará 125/17, 84 r.
Ondrejka Emil, Hlavná 30/60, 99 r.
Rázga Vojtech, Nová 260/15, 81 r.
Maslo Ladislav, Nová 243/8, 82 r.
Klochán Kamil, Do parohu 247/16, 16 r.
Kačaljak Igor, Nová 272/34, 35 r.
Paliatka Oliver, Na ohrady 57/11, 63 r.
Maškuricová Emília, Nová 296/58, 84 r.

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Dokončenie zo s. 2

ny plat o 40 % (celková hrubá mzda predstavuje 1900 € z toho čistá mzda 1400 €).

K bodu 14: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica zobralo na vedomie poverenie starostu obce, ktorým starosta obce v zmysle § 13b ods. 1 a 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov poveril Ota Ondrejku, bytom Liptovská Štiavnica, Hlavná 18/27, poslanca obecného zastupiteľstva obce zastupovaním starostu obce.

K bodu 15: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica poverilo v zmysle § 12 ods. 2 prvá veta, ods. 3 tretia veta, ods. 5 tretia veta, ods. 6 tretia veta zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov Ota Ondrejku, poslanca obecného zastupiteľstva zvolávať a viesť zasadanie obecného zastupiteľstva.

K bodu 16: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo pracovný kalendár obecného zastupiteľstva na rok 2011 – 10. 3. 2011, 9. 6. 2011, 8. 9. 2011, 8. 12. 2011.

K bodu 17: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo

Rozpočet obce Liptovská Štiavnica na roky 2011-2013 (viď webstránka obce).

K bodu 18: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo Stanovisko hlavného kontrolóra k rozpočtu obce Liptovská Štiavnica na roky 2011- 2013.

K bodu 19: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo VZN obce č. 1/2010 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (všetky miestne dane ostali nezmenené, avšak na základe zvýšenia počtu obyvateľov nad 1000 podľa prílohy č. 2 k zákonu č. 582/2004 Z. z. v znení zákona č. 465/2008 Z.z. sa mení hodnota stavebného pozemku, záhrad, zastavaných plôch a nádvorí a ostatných plôch za m²)

K bodu 20: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo VZN obce č. 2/2010 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky – 21.1.2011 v čase od 14,00 do 16,30 hod.

K bodu 21: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo VZN obce č. 3/2010 o miestnom referende

Všetky VZN obce sú sprístupnené na webovej stránke obce.

K bodu 22: Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica zobralo na vedomie Záznam o výsledku následnej finančnej kontroly č. 6/2010 - vykazovanie pracovného času a prípadných nadčasov u zamestnancov obce. Zamestnanci obce nevykazujú nadčasy, pedagogickým pracovníkom sú preplácané plánované nadčasy.

K bodu 23: Rôzne :

- Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica schválilo predaj nehnuteľnosti pozemok v zmysle § 9 a, odst. 8, písm. e) zákona č. 138/1990 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých predpisov ako v prípade osobitného zreteľa nakoľko je táto parcela vzhľadom na polohu výmeru a tvar nepredajná prostredníctvom verejnej súťaže a obec ju pre plnenie fyzických povinností nevyužíva.

Uznesenie bolo schválené 3/5-novou väčšinou poslancov OZ.

Predmetná parcela je zapísaná v GP č. 33019517-61/2010 zo dňa 29.9.2010. Jedná sa o parcelu č. 387/3 o výmere 28 m², vytvorenú geometrickým plánom odčlenením z parcely registra „E“ číslo 1050 o výmere 4722 m² – vodné plochy vedenej na LV č. 1528, v k. ú. Liptovská Štiavnica. Pozemok sa predáva pre JUDr. Slávo Uhrina, bytom Niťová 3, 821 08 Bratislava a JUDr. Ivona Gallová, rod.

Uhrinová, bytom Špieszová 3328/1, 841 04 Bratislava 4, rovným dielom t. j. v 1/2-ici. Cena za 1 m² je 2,50€. Suma spolu je 70 €. Nadobúdateľom pozemku nie sú osoby uvedené v § 9 odst. 6,7 citovaného zákona.

- Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica zobralo na vedomie úpravu uznesení OZ, vrátane vydržanej cesty, v súlade s platnou legislatívou pre Máriu Kráľovenskú, bytom Liptovská Štiavnica, Na ohrady 67/31

- Obecné zastupiteľstvo obce Liptov-

ská Štiavnica schválilo predaj nehnuteľnosti pozemkov pre MUDr. Vladimíra Masaryka a manželku Ivu, obaja bytom Ružomberok, Bystrická cesta 76/33 v zmysle § 9a, odst. 8, písm. e) zákona č. 138/1990 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých predpisov ako v prípade osobitného zreteľa nakoľko tieto parcele sú vzhľadom na polohu výmeru a tvar nepredajné prostredníctvom verejnej súťaže a obec ich pre plnenie fyzických povinností nevyužíva. Uznesenie bolo schválené 3/5 väčšinou poslancov obecného zastupiteľstva. Predmetné parcele sú zapísané v GP č. 17808391-3/2010, z ktorých vzniká nová parcela CKN 750/3, z dielov 1 patriaceho do CKN parcely č. 750/1, z dielu 2 patriaceho do CKN parcely 750/2, z dielu 3 patriaceho do CKN parcely č. 838/8 a z dielu 4 patriaceho do CKN parcely č. 850/3, všetky parcely vedené na LV č. 596, k. ú. Liptovská Štiavnica za dohodnutú kúpnu cenu 1,- €. Nadobúdateľom pozemku nie je osoba uvedená v § 9 ods. 6,7 citovaného zákona.

Obecné zastupiteľstvo obce Liptovská Štiavnica zobralo na vedomie diskusné príspevky.

Podakovanie

Vážení spoluobčania,

v roku 2010 som zo svojich práv občana Slovenskej republiky využil nielen právo voliť, ale aj právo byť volený. Byť volený ako starosta obce a taktiež byť volený ako poslanec Obecného zastupiteľstva. Aj keď som za starostu obce zvolený nebol, chcem strdečne poďakovať všetkým, ktorí ma prišli podporiť a vo voľbách starostu obce mi dali svoj hlas. Taktiež chcem poďakovať všetkým tým, ktorí ma podporili pri voľbe poslancov Obecného zastupiteľstva. Všetkým spoluobčanom chcem aj touto cestou sľúbiť, že sa pri hlasovaní Obecného zastupiteľstva budem riadiť podľa svojho čistého svedomia a vedomia a vynasnažím sa o to, aby naša obec bola naďalej zveľoďovaná.

Taktiež vám chcem všetkým oznámiť, že mi bolo potešením tvoriť predchádzajúcich 47 čísel nášho časopisu a s radosťou sa budem pri jeho ďalšej existencii podieľať. A budem veľmi rád, ak sa nájde ešte viac ľudí ochotných svojimi príspevkami pomáhať pri jeho príprave.

Dušan Dírer
(šéfredaktor)

Hospodárenie obce Liptovská Štiavnica za rok 2010 (v €)

	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutočnosť k 31.12.2010
Bežné príjmy:	2 840 336	2 434 179	2 434 179
Kapitálové príjmy:	0	460	460
Príjmy spolu:	2 840 336	2 434 639	2 434 639
Bežné výdavky:	2 581 534	2 230 715	2 229 881
Kapitálové výdavky:	206 420	68 725	68 715
Výdavky spolu:	2 787 954	2 299 440	2 298 596
Príjmové finančné operácie:	0	56 019	56 019
Výdavkové finančné operácie:	0	0	0
Prevod z rezervného fondu:	0	0	0
Finančné operácie spolu:	0	56 019	56 019

Výsledok hospodárenia (rozpočtový):

192 062,- €

Výsledok hospodárenia (rozdiel medzi nákladmi a výnosmi):

222 137,- €

Výnosy k 31.12.2010:

2 519 478,- €

Náklady k 31.12.2010:

2 297 341,- €

Obec Liptovská Štiavnica mala k 31.12.2010 na svojich účtoch spolu 227 535,22 €.

Účet Školskej jedálne pri ZŠ Liptovská Štiavnica 471,88 €.

Obec Liptovská Štiavnica k 31.12.2010 nemá voči fyzickým a právnickým osobám žiadne pohľadávky ani záväzky (sú poplatené všetky miestne dane a poplatky okrem splatenia 3 splátky TKO, ktorú obec vyberá od 1.1.2011).

Neberme zrelý vek tak prísne – šach ešte neznamená mat

Renáta Cagalincová

Minúty, hodiny, dni, roky. Stále v rovnakom tempe, neúprosne a neomylnne pridružuje ich zo svojej náruče čas všetkým nám. Každým novým ránom, vždy znova a znova ponúka nám šancu žiť. Niekedy nám do cesty stavia prekážky, trápenia, bolesti, rôzne problémy, ale má v zásobe aj dni plné slnka, krásnych zážitkov a šťastia.

Každoročne v mesiaci októbri, keď príroda nabera krásu jesene, prejavujeme všetci svoju pozornosť a úctu občanom skôr narodeným, ktorých vlasy sú postriebrené šedinami a konania obohatené veľkými životnými múdrosťami. Starší človek je predovšetkým skúsený človek, ktorý svojimi cennými radami môže obohatiť život rodiny a byť jej oporou a príkladom.

Ani tento rok tomu nebolo inak a

14.novembra 2010 pripravila obec Liptovská Štiavnica v spolupráci s Jednotou dôchodcov stretnutie pre našich najstarších občanov. V mene obce sa všetkým prítomným prihovoril pán starosta Dušan Lauko, predsedníčka Jednoty dôchodcov Ing. Anna Klimčíková, pozvaní hostia pán farár Ján Garaj a Ing. Miroslav Štefček za PD Ludrová.

Všetkým jubilantom ešte poblahožela pán starosta, vyslovil poďakovanie za ich prácu a do ďalších rokov poprial veľa zdravia, lásky a spokojnosti.

Spesrením krásneho stretnutia bolo vystúpenie speváka

Milana Hrčku a kultúrny program detí zo Základnej školy v Liptovskej Štiavnici. Žiaci prispeli ľudovými pesničkami, scénkami, básničkami a tancami. Po programe nasledoval slávnostná večera a voľná zábava seniorov.

Október je mesiacom úcty nás mladších k tým skôr narodeným. Ale na túto úctu a pozornosť by sme nemali zabúdať počas celého roka. ■

Dôležitý oznam

Vážení spoluobčania, v roku 2011 obec Liptovská Štiavnica v rámci dokonalejšieho separovania zavádza **zber elektrotechniky** (televízory, rádiá, vysávače, PC a monitory a pod.) a **bielej techniky** (chladničky, práčky, mikrovlnky, mrazničky a pod.). Elektrotechniku je možné priviesť **počas pracovných dní** na obecný úrad Liptovskej Štiavnice, kde ju prevezmú pracovníci VPP. Po nazbieraní dostatočného množstva separovanej techniky bude firmou OZO Liptovský Mikuláš likvidovaná v súlade so zákonom. Upozorňujeme, že technika určená na separáciu **musí byť úplná** t. z., že v práčke by nemal chýbať elektromotor resp. v televízii medený transformátor poprípade iné komponenty.

Na záver upozorňujeme občanov, že stále platí zákon o recyklácii elektrospotrebičov t. z., že pri kúpe nového spotrebiča resp. elektrotechniky je predajňa povinná prevziať starý spotrebič na vlastné náklady (firma v cene nového výrobku má započítaný aj recyklačný poplatok).

Obec Liptovská Štiavnica však takýto poplatok nevyberá a platba za separáciu pôjde z rozpočtu obce t. j. z financií daňových poplatníkov, preto Vás vyzývam aby ste využili prvú možnosť recyklácie, ktorá je bezplatná a nezaťažovali rozpočet obce.

V základných školách sa začali zápisy detí do prvého ročníka

Katarína Pastuchová

Od 15. januára 2011 sa v základných školách začali zápisy prvákov. Týka sa to zhruba 55-tisíc detí, ktoré do 1. septembra 2011 dovŕšia šiesty rok veku. Presné miesto a čas určí zriaďovateľ školy (obec, krajský školský úrad, cirkev alebo súkromný zriaďovateľ). Bližšie informácie získajú zákonní zástupcovia budúcich prvákov na výveske školy alebo na jej internetovej stránke. Zápisy potrvajú až do 15. februára (v mnohých prípadoch ich školy uskutočňujú aj v sobotu).

Škola zapíše dieťa, ktoré v čase nástupu dovŕši 6 rokov a dosiahne školskú spô-

sobilosť. Rozumie sa ňou primeraná psychická, telesná a sociálna vyspelosť. V opačnom prípade môže riaditeľ základnej školy rozhodnúť o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky o jeden školský rok, a to vždy na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou tejto žiadosti musí byť odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast a príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade aj na návrh materskej školy, a to na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Podmienkou je však aj v tomto prípade informovaný

súhlas rodiča. Ten má tiež právo rozhodnúť o tom, či jeho dieťa bude v prípade odkladu navštevovať materskú školu alebo nultý ročník.

Nultý ročník je určený pre deti, ktoré k 1. septembru dosiahli fyzický vek šesť rokov, ale nedosiahli školskú spôsobilosť, pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia a vzhľadom na to sa u nich nepredpokladá zvládnutie vzdelávacieho programu 1. ročníka.

Rodič môže pre budúceho školáka vybrať ktorúkoľvek základnú školu. V zmysle zákona plní žiak povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (tzv. spádová škola). Ak sa rodič

rozhodne pre inú základnú školu, oznámi túto skutočnosť riaditeľ tejto školy riaditeľovi spádovej školy.

V prípade, že dieťa bude navštevovať základnú školu v zahraničí, rodič ho musí zapísať aj na kmeňovú školu na Slovensku, spravidla v mieste trvalého bydliska. Na nej bude žiak vykonávať komisionálne skúšky z predmetov, ktoré určí riaditeľ školy.

V minulom roku bolo na území Slovenska zapísaných 55 741 detí, pričom začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky bol odložený v 4 744 prípadoch.

(podľa pokynov Ministerstva školstva)

Zápis prvákov a všetko, čo mu predchádzalo

Zuzana Chlustová

Na tohtoročný zápis prvákov sme mysleli už začiatkom školského roka, keď sme plánovali spoluprácu s Materskou školou v Štiavničke. V tomto čase je už zápis za nami, takže čo mu predchádzalo?

11. novembra 2010 sme navštívili Materskú školu v Štiavničke a stretli sme sa s rodičmi predškolákov. Prezentáciou, ktorú sme mali pripravenú a vzájomnou diskusiou sme rodičom priblížili možnosti vzdelávania na našej škole a zodpovedali sme ich otázky.

V tom istom mesiaci 24. 11. sa na našich prvákov prišli pozrieť ich bývalé pani učiteľky zo škôlky. Mgr. Jana Bartánusová (riad. MŠ) a Bc. Katarína Mojšová (zást. MŠ) sa zúčastnili jednej vyučo-

vacej hodiny, na ktorej im prváci ukázali, čo všetko sa od začiatku školského roka naučili. Samozrejme pochválili sa aj svojimi jednotkami v žiackych knižkách, ktoré stihli za svoju prácu „nazbierať“.

Ďalšou akciou bol „Deň otvorených dverí“ dňa 15. decembra. Dopoludnia sa na vyučovanie prišli pozrieť terajší predškoláci z MŠ v Štiavničke – budúroční prváci aj s pani učiteľkami. Prezreli si priestory našej školy a videli ako prebieha vyučovanie. Popoludní bola škola otvorená pre rodičov s deťmi. Kým rodičia počúvali prednášku o školskej zrelosti, ich deti pracovali v triede s pani učiteľkou na pripravených úlohách.

Zápis prvákov, ktorí nastúpia do školy v septembri, sa konal v piatok 21. janu-

ára 2011 v čase od 14:00 do 17:00. Predškoláci ukázali, že poznajú farby, číslice, geometrické tvary,... mnohí aj niečo zaspievali alebo zarecitovali. Na „výkony“ predškolákov dohliadali pani učiteľky zo školy, špeciálna pedagogička (zo Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Ružomberku) a pani riaditeľka

z MŠ v Štiavničke. Deti sa ukázali ako šikovné a mnohí stihli prezradiť, že už teraz sa do školy tešia. No a isto ste zvedaví, koľko tých prvákov teda bude?

V budúcom školskom roku 2011/2012 je do prvého ročníka zapísaných 19 prvákov (11 dievčat a 8 chlapcov). Zo Štiavničky k nám pribudne 6 nových žiakov.

Zaspomínajme na Mikuláša...

Jana Džuková

Aj keď väčšina z nás vianočnú výzdobu už odložila do vrchnej police a vianoč-

ný čas radosti a pohody už dávno vystriedali všedné povinnosti, pripadla mi úloha pripomenúť akciu „Mikuláš 2010“.

Akýže bol? Nuž taký, ako každý rok. Dôstojný, vážny, s bielou bradou a košom plným balíčkov. Najviac očakávaný tými najmenšími.. Spod teplých čiapok vykúkali vystrašené očka plné očakávania. „Bol som dobrý, čo mi dáš?“ Takto vyspevovali deti našej školy v pripravenom programe, ktorý nacvičili s nimi pani učiteľky. Básničky striedali pesničky a potom už prišlo to najlepšie – rozdávanie balíčkov plných sladkostí. Atmosféra príjemná, deti spokojné, len príjemnú pohodu pokazilo to, že kým stihol Mikuláš rozdať balíčky posledným deťom, kultúrny

dom už zival prázdnotou. Každý, kto dostal svoje už nepovažoval za slušné ostať na akcii, (ktorú už tradične pripravil Obecný úrad) do konca, ale s balíčkom si to nasmerovali k východu. „Ved čo? Svoje sme dostali, tak hajde domov!“ Priznám sa, ostalo mi smutno pri pohľade na Mikuláša, čerta a anjelov, ktorí sa snažili urobiť deťom radosť a už sa nemali ani s kým rozlúčiť.

Vyžadujeme od detí, aby sa správali slušne, vstúpime im zásady slušného správania, ale poznáme pravidlá slušnosti my dospelí???

Úspech v zbere papiera

Renáta Cagalincová

Medzi významné druhotné suroviny patrí zberový papier, ktorý je možné opätovne spracovať. Zberový papier je vhodnou druhotnou surovinou na výrobu obalových a toaletných papierov, na výrobu kartónov a papiera, ktorý nevyžaduje vysokú kvalitu.

Spracovanie zberového papiera je veľmi dôležité. Pri výrobe nového výrobku zo zberového papiera je možné

ušetriť primárnu surovinu (drevo) a neprodukujú sa ekologicky problematické chemické látky potrebné na rozklad drevnej hmoty na buničinu (celulózu). Zároveň sa šetrí energia a neznečisťuje sa voda, pretože pri výrobe papiera z druhotných surovín spotreba vody a energie predstavuje zlomok oproti výrobe papiera z primárnej suroviny. Jedna tona zberového papiera môže nahradiť až 4 m3 drevnej hmoty alebo 110 ton zberového papie-

ra nahradí drevo z 1 hektára cca 80-ročného lesa.

Toto všetko poznajú aj žiaci našej školy a každoročne sa v jarnom a jesennom termíne zapájajú do zberu druhotných surovín, ktorými sú papier a šrot. Vyčistia domácnosti, obec.

V minulom roku (2010) bola pre základné školy vyhlásená spoločnosťou Lupčianka, s.r.o. so sídlom v Liptovskom Mikuláši súťaž v zbere papiera. Po odvoze a vytriedení papiera

mieste.

Slávnostné vyhlásenie výsledkov sa uskutočnilo 12. januára 2011 v priestoroch našej školy za účasti zástupcov spoločnosti Lupčianka, pána starostu a zástupcov umiestnených škôl – ZŠ z Hubovej, ZŠ z Liptovskej Štiavnice, ZŠ Sládkovičova z Ružomberka.

Tak ako bolo pri vyhlasovaní súťaže slúbené, školy umiestnené na prvých troch miestach boli odmenené výrobkami spoločnosti Lupčianka – výkresmi formátu A3, A4.

Na záver mi dovoľte, aby som sa poďakovala všetkým zúčastneným – našim žiakom, rodičom, obyvateľom obce. Verím, že sa do súťaže zapojíme spoločne i tento rok 2011 a maximálne využijeme zberový papier na recykláciu a s tým spojenú ochranu životného prostredia.

Netradičné JABLKO

Katarína Pastuchová

Každý rok sa na svete vy-
peštuje viac ako 40 miliónov
ton jablák. Po hrozne, pomar-
rančoch a banánoch im patrí
štvrté miesto.

Jablko sa medzi ovocím
právom považuje za kráľa,
lebo má nesmierne kulinár-
ske a liečebné využitie. Jablko
sa dá kombinovať prakticky
so všetkými potravinami.

Z týchto, ale aj z mnohých
iných dôvodov si Základná
škola Belianka vybrala JA-
BLKO do svojej tradičnej
výtvarnej súťaže „Netradičné
jablko“.

V tomto školskom roku sa
konal II. ročník tejto zaují-

mavej akcie a naša škola - ZŠ
Liptovská Štiavnica sa opäť
do nej zapojila. Pre veľký záu-
jem v tomto roku bolo pred-
písané množstvo výtvarných
prác na triedu a do súťaže a
mohli zapojiť aj školy z iných
miest. Konkurencia a po-
čet účastníkov sa podstatne
zväčšil a práve z toho dôvodu
máme o to väčšiu radosť, že
sa opäť môžeme pochváliť ví-
ťazstvom našej žiačky.

Julka Prokopová, žiač-
ka 4. ročníka uspela už po
druhý krát. Po minuloroč-
nom treťom mieste postúpila
o priečku a skončila druhá.
Jej krásne jablká aj s červík-
mi zaujali odbornú porotu
na čele s akademickým ma-

liarom Pavlom Ruskom, kto-
rý osobne odovzdával ceny aj
s odmenami.

Nedá sa nespomenúť, že
Julka už „povyhrávala „ aj
iné výtvarné súťaže, kde bo-

dovala aj pred mestskými
žiakmi a že to nebude náho-
da, že sa jej darí. Všetci jej
prajeme veľa chuti do rozví-
jania jej umeleckého talentu.

DROGY v škole?

Zuzana Chlustová

Áno, našli sa, ale nemusíte mať obavy ... to ich ukryli prí-
slušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktorí prišli do na-
šej školy aj so psíkom Viktorom. Jeden a pol ročný psík sa
chystá na skúšky, a tak deťom predviedol ako sa drogy vyhľa-
dávajú. Dozvedeli sme sa aké rôzne drogy vycvičené psy do-
kážu nájsť a tiež, že nájdenú drogu podľa výcviku označujú
dvomi spôsobmi: aktívne (brechaním, škríabaním...) alebo
pasívne, čo sme mohli vidieť aj my. Keď psík Viktor drogu
zacítil, akoby zamrzol - ostal nehybne stáť. Samozrejme za
splnenú úlohu dostal odmenu. Odvážlivci mohli psíka aj po-
hladať.

Ďakujeme za praktickú ukážku spojenú s výkladom a psí-
kovi želáme úspešné zvládnutie skúšok – „na jednotku“. ■

Návšteva knižnice

Jana Džuková

Televízia, počítače, inter-
net – vymoženosti modernej
doby pomaly vytláčajú starú,
dobrú knihu a málokto z nás
už dnes siahne po hodnotnej
literatúre. Kedy? Položia si
možno otázku niektorí z nás.
Z práce sa treba ponáhľať
s nákupom domov, nakŕmiť
hladných obyvateľov domá-
cnosti, opraviť, ožehliť, upratať,

nanosiť drevo, čosi opraviť a
pekný deň je za nami...

Niektorí zas radšej či-
tajú tie vkladné knižky a os-
tatní sú radi, keď si prečítajú
noviny, či časopis. Kniha je
vraj najlepší priateľ človeka a
my sme si želali, aby sa deti
našej školy s týmito priateľmi
skamarátili. Rozhodli sme sa,
že cestu ku dobrej knihe im
ukážeme. Všetci sa potešili a

ochotná teta Katka Balalová
si našla čas, aby nás v kniž-
nici v jeden decembrový deň
privítala. Ukázala nám vymo-
vené priestory obecnej kniž-
nice, usporiadanie rôznych
žánrov literatúry pre deti aj
dospelých a pozvala deti na
pravidelné návštevy kniž-
nice. Deti sa zapísali, získali
čitateľské preukazy a so záuj-
mom listovali v rozprávko-

vých knižkách, či zaujíma-
vých encyklopédiách. Slúbili,
že požičané knihy aj prečíta-
jú. Získajú z nich určite oveľa
hodnotnejšie vedomosti ako
pri hraní bezduchých a násil-
ných počítačových hier.

Nuž, ostáva nám len dúfať,
že aspoň u niektorých detí
vzbudíme lásku k literatúre
a naša návšteva knižnice ne-
bola zbytočná. ■

Niečo o personálnych agentúrach

Katarína Kačalková

Nezamestnanosť je veľkým problémom dneška. Počujeme o nej z každej strany – o nezamestnanosti hovorí vláda, odbory, zamestnávateľia, no najmä však obyčajní ľudia (nemyslím teraz tých z parlamentu ☺), ktorým nezamestnanosť priamo zasiahla do životov. Je veľmi problematické, niekedy až nemožné, zvládnuť finančnú situáciu v rodine bez pravidelného prísunu finančných prostriedkov. Sociálne dávky od štátu nie sú riešením, sú v takej výške, v akej si štát môže dovoliť robiť sociálnu politiku... Starostlivosť o seba i o svoju rodinu zostane vždy takmer z 90-tich percent na jednotlivcovi. A tak nezamestnaní navštevujú rodinu, známych, priateľov, úrady, prehrabávajú internet, dúfajúc, že niekde sa objaví prijateľná práca – často s nijakým výsledkom. Nehovoriac o tom, že pri hľadaní zamestnania „na vlastnú päsť“ je treba byť veľmi ostražitým, aby sme nenaleteli nejakým podvodníkom, čoho sme neraz svedkami v televíznych novinách a správach. Asi neexistuje výraz, ktorým by sa dal vystihnúť doslova hyeniz-

mus tých, ktorí dokážu zneužiť situáciu človeka, vylákať od neho peniaze a neposkytnúť za ne adekvátne služby. V takomto prostredí trhu práce človek často krátko rezignuje, už nikomu neverí. Prijme status „nezamestnaného“ s pocitom a presvedčením, že sa nič nedá robiť.

Mnohí občania, hľadajúci prácu, oslovujú rôzne pracovné, personálne agentúry, resp. agentúry dočasného zamestnávania. Aj tu je však potrebné byť veľmi opatrný a vedieť si správne vybrať. Dnes existuje na trhu množstvo agentúr a pre nezainteresovaného človeka je náročné si medzi nimi správne vybrať, ktorú osloviť. Neexistuje recept, či je lepšie osloviť známu, renomovanú agentúru, s mnohými kontaktmi v zahraničí alebo menšiu, nie veľmi známu agentúru slovenskú. Aj tu však platí známe slovenské príslovie – dvakrát meraj a raz rež. Výber bude závisieť hlavne na tom, čo od pracovnej agentúry očakávate. Nieкто má záujem len o sprostredkovanie práce a všetko ostatné si dokáže zariadiť sám. Ten, kto v týchto záležitostiach nie je zbehlý, určite rád využije pomoc agentúry napr. pri vyba-

vovaní účtu, oslovení úradu práce a podobne. Agentúry často sprostredkujú aj ubytovanie a dopravu. Je však samozrejmé, že za všetky služby navyše si agentúry účtujú poplatky.

Hlavnou úlohou personálnej agentúry je sprostredkovať uchádzačovi zamestnanie, nemožno však povedať, že je to povinnosť agentúry. Agentúra je totiž závislá na pracovných ponukách spoločností, s ktorými spolupracuje a pre ktoré obsadzuje pracovné pozície. Je dôležité vedieť, že agentúra nepracuje v zmysle: vykonávali ste takúto prácu – my vám nájdeme nejakú podobnú. Úlohou agentúry je spolupracujúcim firmám, organizáciám a spoločnostiam ponúknuť na voľné pracovné pozície vhodných uchádzačov o zamestnanie. Výhodou hľadania práce cez pracovnú agentúru je skutočnosť, že v agentúrach sa často krát sústreďujú pracovné ponuky spoločností a firiem, ktoré inde nepublikujú a nezverejňujú oznam o voľnej pracovnej pozícii. Ak nezamestnaný občan hľadá pracovné ponuky priamo vo firmách, vystavuje sa tak riziku, že o mnohých z nich sa nedozvie. V každom prípade

je dôležité, aby ste si preverili hodnovernosť agentúry, do ktorej sa rozhodnete poslať svoj životopis. Agentúra musí mať povolenie na svoju činnosť z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny. Tie, ktoré vykonávajú sprostredkovanie zamestnania za úhradu, musia mať na túto činnosť vydané živnostenské oprávnenie. Všetky tieto skutočnosti je možné overiť si na verejne prístupných portáloch a registroch.

K činnosti personálnych agentúr majú väčšinou výhrady obidve zúčastnené strany. Organizácie majú výhrady v tom zmysle, že pracovné agentúry nie sú schopné nájsť im vhodných pracovníkov a uchádzači o zamestnanie sú nespokojní preto, že agentúra im nevie nájsť prácu. Je diskutabilné, či takýto „pracovný medzistupeň“ je potrebný alebo nie. Pre človeka, ktorý hľadá prácu a možno povedať, že sa „chytá každej slamky“, je určite dobré vedieť, že takéto agentúry existujú a môžu byť nápomocné pri opätovnom zaradení jednotlivca do pracovného procesu. Rozhodnutie, či a akú agentúru oslovíme a zveríme jej údaje o sebe, je len a len na nás. ■

Múry

Ladislav Slanicay

Pominuli Vianoce, sviatky, ktoré v nás podvedome vyvolávali potrebu vzájomnej lásky a porozumenia. Hlavne v rodinách. Ale nielen tam. Niečo neobvyklé bolo cítiť aj vo vzájomných prejavoch na ulici, pri bežnom stretnutí, dokonca i na pracoviskách. Obdobie blížiacich sa Vianoc pripomínalo aj množstvo po-

zdravov s priáním zdravia a predovšetkým pokoja. Verme, že tie priania boli neformálne a úprimné! Kde bola pravda, overí čas. Vianoce sú sviatkami, ktoré nám ale ponúkajú tiež zamyslieť sa a hodnotiť, či to, čo prejavujeme navonok v reálnom živote aj prežívame. Či vo vzájomných vzťahoch žijeme taký život, aby náš človek, občan, mal dôvod radovať sa

zo života, žiť v pokoji, byť ku sebe milý a úprimný. V našej predstave by Vianociam mal dominovať pokoj a láska. To neplatí len pre kresťanské prežívanie Vianoc! Vzájomná úcta, láska a pokoj by nemal chýbať v našom spolunážívaní nielen na Vianoce, ale aj po nich, nemal by chýbať ani jeden deň v roku. Porovnávam život okolo seba, preto sa pýtam či je možné, aby

medzi nami prevládal pokoj a láska, keď sme denne svedkami udalostí, ktoré s pokojom a láskou ku bližnému, nemajú nič spoločné?! Neprejde deň, aby na programe nebol postihnutý občan, či už právnik, podnikateľ, i naoko neznámy radový občan. Krádeže, luppežné prepadnutia, dokonca i vraždy. A prečo? Dôvod – príčina? V mene čoho sa

Múry

Dokončenie zo s. 8

toto všetko koná? A prečo? Jednoducho preto, že niekto chcel mať viac, viac, ako mal ten druhý, že má s ním nevybavené „účty“ a lúpež s doterajšou mierou rizika sa stala prijateľným riešením! O etike tu nie je a ani nemôže byť reč! Morálne a etické zákony sa stávajú minulosťou. Tak uvažujem a rozmýšľam. Zamyslieť sa nad morálnou situáciou v našej spoločnosti doporučujem aj Vám!

V posledných dňoch sa v našom obecnom rozhlase príležitostne reprodukuje staršia Duchoňova pieseň: „V dolinách.“ Krásna pieseň! Krásne, zmysluplné slová o krásnom kraji, o krásnych ľuďoch a v neposlednom rade i krásny umelcov hlas! Len škoda preškoda, že je to pieseň o dedine, i našej dedine v minulosti. O dedine, kde ľudia na noc nezamykajú brány, kde ľudia majú srdcia úprimné a čisté, ako prúdy riek! Boli to vari ilúzie textára? Nie! Taká bola skutoč-

nosť! Preto ja ďakujem za to, že mi bolo dopriate takúto dobu žiť. Žiaľ, pominula sa a ja sa neviem zmieriť s tým, v čom žijeme a čo prežívame dnes! Zamýšľam sa preto, kde sú korene toho zla. Prečo sa tá doba, na ktorú dnes spomíname s nostalgiou pomínula. Prečo muselo dôjsť ku zmene? Zunovala sa? Niekomu nevyhovovala? Pred čím musela ustúpiť z verejného života?

Hovorí sa tak, že z dlane chlpy nevytrhneš! Dôvod je prostý. Tie chlpy tam nerastú! Tak aj brať sa dá len tam, kde niečo je! Platilo to, platí a ešte dlho bude platiť. Určite doťiaľ, pokiaľ sa svet bude deliť na tých, čo majú viac ako potrebujú a na tých čo nemajú na prežitie. Keď tak rozmýšľam, prišli mi na um udalosti z histórie. Čínsky múr! Veľký Čínsky múr! Prečo vznikol? Prečo ho kedysi za dynastie Čcheng začali stavať? Už pred dvetisícimi rokmi?! No jednoducho preto, že Čína už vtedy mala neporovnateľne

všetkého viac a severnejšie položené kmene Mongolov nemali. Ale potrebovali žiť! Dôvod i príčina boli na svete! Vpády, rabovačky, krádeže. A múr, veľký Čínsky múr mal tomu zabrániť. Bol to predpoklad na vtedajšie technické možnosti. Ale len takéto riešenie sa nám ponúka aj dnes? Prečo sa neusilujeme o odbúranie príčin, ktoré v dôsledku vedú k tomu, že neúčinné zákony občianske, kresťanské i etické berú jednotlivci do vlastných rúk a uchylujú sa ku konaniu, ktoré nemá nič spoločné s morálkou civilizovanej spoločnosti? No pravdou zostáva, že tohoto všetkého sme svedkami dnes v spoločnosti, ktorá sa navonok hrdí prívlastkom „demokratická“!

A tak, či chceme, alebo nechceme, vráťme sa ku posolstvu Vianoc. Mier pokoj, a vzájomná láska, len toto môže byť zárukou, že sa z našej spoločnosti vytratí zloba a závisť. Že vzájomnú úctu a lásku k blížnemu budeme

denne žiť a nestavať si múry v osobných vzťahoch. Morálne múry! Účinnnejšie, ako bol na tú dobu. Veľký Čínsky múr! Je skutočne načase prestať žiť taký život, kde sa v medziľudských vzťahoch rozmáhajú stavby múrov. Citových aj betónových. Tieto nemôžu vedľa seba samostatne existovať. Ak dokážeme v našich vzájomných vzťahoch vrátiť sa do čias, keď sused potreboval dobrého suseda, priateľa, keď sa vytratí zo vzťahov závisť a nenávisť, keď nebudeme vzájomne živiť egoizmus a presviedčať okolie, že nie sme na nikoho odkázaní a vždy a všade si vystačíme sami! Verme, že potom príde aj doba, keď obdobie výstavby betónových, i múrov v medziľudských vzťahoch sa stane prežitkom, zbytočnosťou a tieto betónové miniatúry nám budú pripomínať len zašlé časy, keď ich stavbu si za našej účasti vynútila doba, v ktorej sme žili. ■

Spomínanie

Alfonz Balko

Radostné pocity zažívam vždy, keď sa rozhodnem ísť do rodnej Lipt. Štiavnice. Stále je to pre mňa sviatok spájaný s očakávaním: stretnem niekoho koho poznám, ba bude to dokonca rovesník!? Najmä na Dušičky, kedy sa na cintoríne schádzajú rodáci zo všetkých kútov Slovenska, ba i zo zahraničia. Stretnutia sú už zriedkavé. Roky sa nedajú zastaviť. Ozaj, kde sú tí s ktorými som chodil do ľudovej školy. Bola to dvojtriedka. Učili nás manželia Tholtovci. Ona láskavá, milá, ktorú všetci mali radi a on sebavedomý,

nechcem povedať samolúby, malý suverén. Možno sa v ňom tak prejavovala hrdosť, že bol potomkom prvých obyvateľov Štiavnice. Do tejto školy som chodil od svojich 6-tich do 11 rokov. Pamätám si, že v predných laviciach sedeli nižšie ročníky a smerom dozadu vyššie. Tí vpredu mali napríklad slovné úlohy a tí vzadu písomné a naopak. Električka v dedine nebola, zaviedli ju niekedy začiatkom štyridsiatych rokov minulého storočia. Učili sme sa pri svetle petrolejok. Veľmi nerád som čistil začadené sklo lampy, čo bolo mojou

úlohou. Už vtedy sme zapárali do spolužiačok, ktoré sa nám chlapcom páčili. Nuž a kamaráti z tých čias? Najviac si pamätám a považujem ich, pokiaľ žijú, stále za priateľov, tých, s ktorými som hrával guličky: Vlada Lukáča, Vlada Kačaljaka, Poldu Ondrejku, Lola Tholta, čo boli rovesníci z najbližšieho susedstva. Guličky hlinené, rôznofarebné a zriedka aj sklenené, hrajúce dúho-vými farbami, to bol vtedy náš svet. Nosievali sme ich v plátenných vrecúškach a dobrí hráči ich mali aj stovky. Boli predmetom výmen. Okrem guličiek je na

spomínanie celý rad vtedajších našich záujmov. Veľkou zábavou bolo napríklad vytápanie smoly (pryskyrice) v korýtku, ktoré sme urobili z obdĺžnika kôry vyrezanej zo smreka. Vytopená smola nám slúžila ako žuvačka. Už v dvanástich - štrnástich sme chceli byť „veľkí“ a začínali sme fajčiť. Prvé šúlané „cigaretle“ boli zo suchých, hnedých okvetných lístkov bukvičky a niektorí, nepohrdli ani suchým machom zo smrekov.

Neskôr, keď sme niektorí chodili do gymnázia v Ru-

Spomínanie

Dokončenie zo s. 9

žomberku, to ešte bolo to staré, na rínku, dnes nám. A.Hlinku, ktoré sme volali žltá búda a niektorí do meštianky, blízko evanjelického kostola, to už boli menšie skupinky a aj záujmy boli iné. Cez letné prázdniny boli povinnosťou poľné práce a v jeseni zase pasenie kráv. V jeseni bola aj sezóna zberu kapusty, kvaky, burgyne a najmä vyberania zemiakov. Nedá sa zabudnúť na ohníky zo zemiakovej vňate, na pahreby a v nich pečené zemiaky, ktoré sme vyťahovali a jedli horúce a nezriedka sme si popálili ruky. V zime sme sa sánkovali z Parohu dolu dedinou až ku škole. „Korčulovali“ sme sa na „sliču-hách“, ktoré sme vyrábali z dvoch doštičiek. Dolná, zaoblená doštička, opatrená na spodku plechovým pásikom bola sklznica a na hornú stranu sme pribili druhú doštičku

ako podstavu pre topánku, ktorá sa k nej pripevnila pomocou kúska špagáta alebo drôtu a nejakej paličky, ktorá slúžila ako rajtel. Viete si predstaviť aký „kladný“ vplyv malo toto pripínanie na topánky a ako sa naši rodičia „tešili“ poškodeným topánkam.

Za detských a mládežníckych rokov bolo výnimočnou udalosťou, keď na lúčke poniže starej školy, v blízkosti cestného mostíka nad Štiavničankou, postavili ringišpír (z nemeckého ringelspiel - kolotoč). Bol to kolotoč s drevenými ramenami, na konci ktorých boli na retiazkach zavesené drevené sedačky. Druhý koniec ramien bol zasadený do centrálného stožiara, na ktorom necelý meter nižšie bola osadená kruhová plošina. Po tej sme krútili kolotoč tlačením uvedených ramien. Podľa toho ako rýchlo sa ten-

to „ľudský pohon“ pohyboval po plošine, tak rýchlo sa krútil sa aj celý kolotoč. Keď sme desať jazd krútili, mohli sme sa jednu jazdu zviešť na kolotoči zadarmo.

Radostnou udalosťou pre nás vtedy bolo, keď sa na ulici ozval cengáč zmrzlinára, ktorý raz za čas chodil v lete do dediny. Cenganím dával na známosť: podte deti, kúpte si dobrú zmrzlinu citrónovú alebo vanilkovú. Zmrzlinu vozil v dvoch plechových valcových nádobách v omalovanej drevenej debni uložených v kusoch ľadu, na dvojkoľsovej káre, s dvomi rúčkami na bokoch, za ktoré vozík tlačil. Medzi rúčkami na debni bola skrinka kde mal kornútky a pokladničku. Pri káre po zacenganí sa hneď zhrnul krdeľ detí so svojimi šestákmi a za chvíľu sme už lízali citrónovú alebo vanilkovú zmrzlinu.

Nezabudnuteľné pre našu

generáciu sú aj majálesy, či juniálesy, ktoré sa uskutočňovali v období pre letnými poľnými prácami. Boli to rodinné zábavy na Koleso v lese na Lazoch, neďaleko nad dnešnou horárňou a organizovali ich hasiči. Parquetom bola malá rovinka medzi vysokými smrekmi a jedľami. „Tanečný parket“ bol vystlaný črtinou (nevím či toto slovo okrem Štiavničanov niekto pozná!?), na ktorej mali tanečníci dobrý sklz. Dookola bol „parket“ ohradený borievkami. V lese, medzi stromami okolo „parketu“ na dekách posedávali, ak práve netancovali, jednotlivé rodiny s košíkmi plnými makovníkov, tvarohovníkov, šišiek, štrúdiel a iných zákuskov a samozrejme aj hriateho, či inej pijatiky na posilnenie. Muzikanti boli na okraji „parketu“, na malej tribúnke. Tancovalo sa až do tmy.

Pokračovanie nabudúce... ■

Liečba pitím vody

Edita Haluzová

Nedávno sa mi dostal do ruky článok Niranjana Kumara Šarimu CSc. O liečbe pomocou pitnej vody.

Keďže sa roky zaujímam o alternatívnu medicínu, pozorne som si článok prečítala a odskúšala som návod na seba. Teraz ho ponúkam vám, milí čitatelia To i To, možno vás zaujme.

O čo teda ide?

Autor uvádza, že 6 pohárov pitnej vody, bez výdavkov na lieky, tabletky, či injekcie, iba pitím vody a meditáciou sa vyliečia nasledujúce choroby: bolesti hlavy, vysoký krvný tlak, anémia, bolesti kĺbov, obezita, arterioskleróza, závrate, kašeľ, obezita, astma, zápal priedušiek, prekyslenie organizmu, zápcha, cukrovka a ďalších 31 chorôb.

Ako robiť túto terapiu?

Zavčas ráno, hneď ako vstanete z postele, vypite 5-6 pohárov vody/najlepšie je večer si ju napustiť do džbánku a ráno odstáť vypiť/. Potom si umyte tvár a sadnite si k meditácii.. Je dôležité poznamenať, že nič iné - žiadne nápoje ani jedlo by sa nemalo jesť 1 hod. pred vypitím a 1 hod. po vypití vody. Je možné vypiť naraz 1,5 litra vody? Z vlastnej skúsenosti viem, že ťažko, aspoň ja som do seba nedostala viac ako 4 poháre a po pár min. sa dá zvládnuť ešte 1-2 poháre.

Je odsledované, že touto terapiou sa vyliečia počas zaznamenaných dní tieto choroby:

Zápcha-1 deň, prekyslenie-2 dni, cukrovka 7 dní, vysoký krvný tlak, rakovina-4 týždne.

Doporučuje sa, aby ľudia, ktorí

trpia na arteriosklerózu, alebo reumu, praktizovali túto terapiu 3x denne počas prvého týždňa a potom 1x denne až do vyliečenia choroby.

Ako pomáha voda?

Pitie obvyčajnej vody správnym spôsobom, čistí ľudský organizmus. Účinnejšie prečisťuje hrubé črevo, ktoré máme zanesené nevhodnou stravou a energiu, ktorú musí organizmus vynaložiť na zbavenie sa tohto balastu, môže lepšie využiť na boj so vzniknutou chorobou.

Autor tu hovorí: „že krv je najdôležitejšia pri liečbe a obnove zdravia, preto by sa táto voda mala piť v pravidelných intervaloch, aby sa výživa, ktorá sa v tenkom čreve vstrebáva, mohla premeniť na zdravú čerstvú krv“. Moje postrehy:

Zápcha po jednom dni pitia je

preč. Prekyslenie organizmu, ktoré ma trápilo od vianočných sviatkov- úporné návaly záhy hlavne vo večerných hodinách tiež ustúpili. Keďže takýmto spôsobom zároveň dodržiavam pitný režim, cítim sa celkovo lepšie ľahšie. Množstvo vody, ktorá neobsahuje žiadne kalórie, znižuje aj pocit hladu a celková konzumácia jedla sa tiež znížila, čo po určitom čase môže byť aj dobrým chudnúcim efektom, bez týrajúcich sa odtučňovacích diét. Len s tou meditáciou mi to nevychádza, lebo keď idem do práce nestihnem meditovať. Ale keď som doma, po vypití vody vlezím si opäť do postele, ztvorím oči a myslím na príjemné veci tie, čo boli a tie čo ešte možno prídu.

No a pripájam sa k autorovi, za pokus nič nedáte... ■

Z aktivít SZŤP a JDS v Ružomberku za rok 2010

Edita Haluzová

Začnem najprv činnosťou SZŤP, lebo pre dlhodobú chorobu predsedu organizácie nebolo tých aktivít veľa, ale za to boli vydarené.

Musím spomenúť celo-slovenské stretnutie členov SZŤP, ktoré sa konalo v areáli Kúpele Lúčky v dňoch 27- 29. mája, ktorého sa zúčastnili aj naši členovia z Lipt. Štiavnice. Ďalej to bolo posedenie pri príležitosti MDD v Klube dôchodcov na Riadku, výlet do Lipt. Revúc spojený

s návštevou „Rajskej záhrady“ p. Ing. Miroslava Sanigu, ktorý nás fascinoval s akou láskou a zaujatím dokázal dlho rozprávať o živote vtákov, ale aj o celom ekosystéme stredného Slovenska. V decembri sme mali zase vydarené posedenie pri kapustnici, ktorého sa okrem iných hostí zúčastnil aj nový primátor mesta Ružomberok pán PaeDr. Ján Pavlík. Verím že aj v roku 2011 bude naša ZO vykazovať podobnú a možno ešte zaujímavejšiu činnosť na ktorej sa zúčastní ešte via-

cej našich členov.

JDS si organizuje svoju činnosť v rámci ZO, ale okresný výbor zorganizoval samostatne akcie na ktorých sa zúčastnili členovia z celého okresu. Môžem spomenúť vydarenú guláš partiu, ktorá sa konala v mesiaci júli za spoluúčasti ZO Hubová. Opätovný pobyt v talianskom Lignane v mesiaci auguste, ktorého sa zúčastnili viaceré členky z Lipt. Štiavnice a keďže sa im pobyt páčil plánujú si ho zopakovať aj tohto roku. Musím vyzdvihnúť

aj usporiadanie 6.roč. ružomerskej Líry seniorov, ktorá má už svoju tradíciu a dobré meno. Štiavnická JDS prispela k oživeniu činnosti svojou vydarenou Katarínskou zábavou a pre tých, ktorí by si chceli zaplesat' v týchto dňoch mám pozvanie na fašiangové posedenie, ktoré sa bude konať dňa 9.2.2011 o 15-tej hodine v Kultúrnom dome v Lipt. Sliacoch, ste srdečne vítaní, seniori!

Edita Haluzová, členka OV JDS a MO SZŤP v Ružomberku

O našich futbalistoch po jesennej časti sezóny 2010-2011

Dušan Dírer

Keďže sme už dlhšiu dobu nepísali o tom ako sa darí našim futbalistom v III.lige, položil som na túto tému niekoľko otázok tajomníkovi miestnej TJ Štefanovi Ondrejkoví, ktorý mi o diani v mužstve podal najaktuálnejšie informácie. Tu sú:

„Naši futbalisti majú za sebou jesennú časť 4.sezóny v III.lige, aktuálne figurujú v tabuľke na 4. mies-

te za Banskou Bystricou, Kremničkou a Námestovom. Získali 29 bodov, ich skóre je 35:16. Z 15 zápasov vyhrali osem, remizovali 5-krát a dvakrát prehrali. Najlepšími strelcami bol Semeník, ktorý strelil 14 gólov a Dzuriak zo šiestimi gólmi. Osobne som s účinkovaním spokojný, no tie dve prehry nás mrzia. A ešte o to viac, že boli na domácej pôde. Veľmi dobre si však chlapci počínali na ih-

riskách súperov – štyrikrát vyhrali a trikrát remizovali. Aj ohlasy na hru mužstva v jesennej časti boli veľmi pozitívne.

Aktuálnu zostavu mužstva tvoria: Šulc (Žiaran), Greguška, Halák, Čučka, Mahút, Kubala, Dzuriak, Čačo, Calo, Semeník a Brtko. Novými hráčmi boli: Žiaran z Ludrovej, Čučka z Dolného Kubína, Kitaš z Podbrezovej, Mahút z Dudiniec a Semeník z Nitry.

Zaujímavou informáciou pre čitateľov môže byť aj skutočnosť, že v Jedenástke Stredoslovenského futbalového zväzu, ktorej 16. ročník bol vyhlásený 14. januára 2011, boli aj dvaja naši hráči - Róbert Semeník a Martin Čučka.

Zimná príprava na jarnú časť začala už 17. januára, prebieha trikrát do týždňa v domácich podmienkach. Od februára je napláno-

vaných osem prípravných zápasov. Tieto odohráme do začiatku jarnej sezóny, ktorá začne 28. marca 2011.

Trénerom mužstva je naďalej František Mikuláš. V mužstve však nastane veľký pohyb. Bude chýbať Semeník, ktorý odišiel do Vrábľov. Rokujeme o predĺžení hostovania Žiaru, Dzuriaka a Čučku. Za prácou odišiel Brtko do Anglicka a Kubala do Nemecka. Do prípravy sa však zapojili aj noví hráči: Haláš z Likavky a Baran z Lipt. Teplej.

V súčasnosti sú našimi hlavnými cieľmi doplnenie kádra a udržanie pozície z jesennej časti.

A taktiež chceme počas jarných mesiacov vybudovať okolo nášho ihriska nové oplotenie.“

Róbert Semeník odchádza v polsezóne do Vrábľov

Memoriál Jána Vulpínyho 2011

Anton Balala

V príjemnom prostredí Kultúrneho domu v Liptovskej Štiavnici sa uskutočnil už 3. ročník Memoriálu Jána Vulpínyho, ktorý sa vo významnej miere podieľal na propagácii kráľovskej hry vo svojej rodnej obci.

Turnaj sa hral pod záštitou starostu obce Dušana Lauka, ktorý je veľkým fanúšikom súbojov na 64 poliach. Obec pripravuje viaceré projekty, ktoré by mali viesť k rozvoju

šachu v Liptovskej Štiavnici. To, že to v obci Liptovská Štiavnica myslia úplne vážne svedčí aj fakt, že sa pripravuje samostatná hracia miestnosť, ktorá bude slúžiť nielen na zápasy šachového klubu ale aj na tréningovú činnosť.

Sponzorsky sa o úspešný turnaj postaral obecný úrad Liptovská Štiavnica, ktorý zabezpečila cenový fond pre hráčov. Hlavným rozhodcom a spoluorganizátorom podujatia bol Anton Balala, člen

obecného zastupiteľstva.

V priebehu turnaja organizátori mysleli aj na účastníkov, pre ktorých zabezpečili občerstvenie, kávu, čaj atď. Osobitná vďaka patrí aj slečne Stanke Uhrínovej, ktorá pripravila výborné pohostenie vo forme švédskych stolov.

Vráťme sa však k súbojom: hráči boli rozdelení do dvoch skupín po 10-tich účastníkov. Hralo sa tempom 2x15 min. na partiu.

Z každej skupiny postupovali 4 hráči, ktorí bojovali o postup do semifinále, štvrtfinále a finále.

Postupujúci zo skupín:

A-skupina:	B-skupina:
1. Bednář, J.	1. Ondrejka M.
2. Balala, A.	2. Tkáčik J.
3. Dorník, J.	3. Mikulec M.
4. Piecka, J.	4. Jaroš A.

Štvrtfinále:

Bednář J. – Jaroš A.	1 – 0
Ondrejka M. – Piecka J.	0 – 1
Balala A. – Mikulec M.	0 – 1
Dorník J. – Tkáčik J.	1 – 0

A-skupina

B-skupina

Semifinále:

Bednář J. – Piecka J.	1 – 0
Dorník J. – Mikulec M.	1 – 0

Finále:

Bednář J. – Dorník J.	1 – 0
-----------------------	-------

O 3 miesto:

Mikulec M. – Piecka J.	1 – 0
------------------------	-------

Konečné poradie:

1. Bednář J.
2. Dorník J.
3. Mikulec M.

Víťazom turnaja sa podľa predpokladov stal suverénne hráč MŠK Martin Jaroš Bednář (ELO 2280F), ktorý počas celého turnaja nestratil ani 0,5 bodu a všetky svoje zápasy vyhral. ■

Záverečná fotografia účastníkov 3. ročníka Memoriálu Jána Vulpínyho

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

vydáva obec Liptovská Štiavnica maximálne 6 krát do roka. Povolené OÚ Ružomberok pod regist. č. OÚ 1/1999, evidované na MK SR pod evid. č. EV 3111/09.

Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Dírer. Redakčná rada: Mgr. Renáta Cagalincová, Mgr. Jana

Džuková, Edita Haluzová, Mgr. Zuzana Chlustová, Mgr. Katarína Kačalková, Dušan Lauko, Mgr. Katarína Pastuchová, Ladislav Slanica, Michaela Uhrinová. Neprešlo gramatickou úpravou. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov.

Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica, Stará ulica 39/53. Internet: <http://toito.liptovskastiavnica.sk>